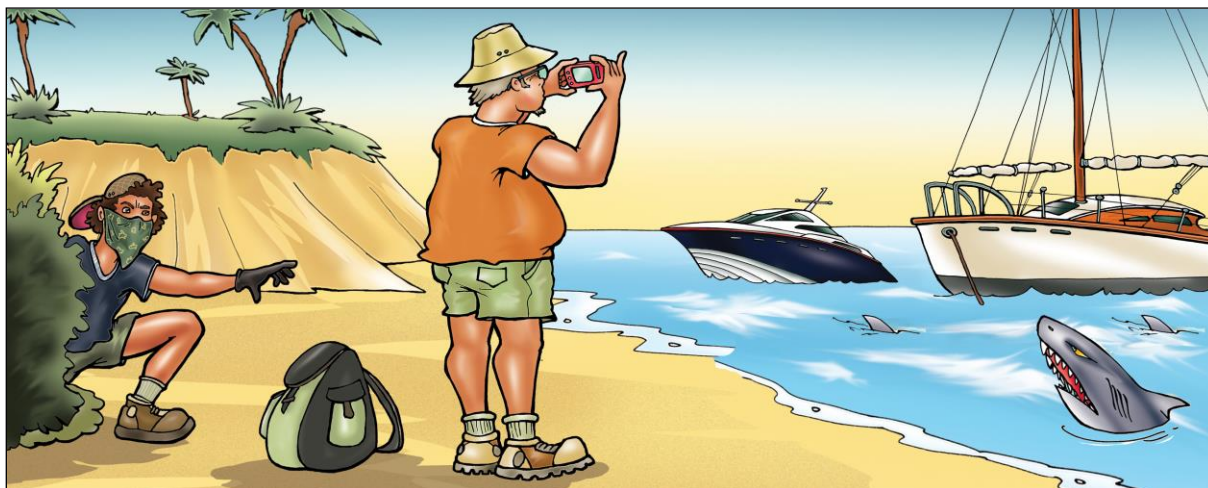

CESTY DO ZAHRANIČÍ

Spousta lidí tráví každý rok dovolenou v zahraničí. Hojně navštěvované jsou evropské země, nicméně v posledních letech roste také obliba návštěv exotických lokalit. V těchto zemích se můžete setkat s riziky, které v Česku neznáme, ať už se jedná o přírodní katastrofy typu zemětřesení, výbuchy sopek či tsunami, nebo o napadení jedovatými či jinak nebezpečnými zvířaty.

Na všechna rizika, která vás mohou v zahraničí potkat, není možné se dokonale předem připravit, je ale možné si o nich zjistit co nejvíce informací. Kvalitní informace o hrozbách při cestě a pobytu v dané zemi společně s chováním podle principu předběžné opatrnosti jsou předpokladem bezpečné cesty a klidného pobytu v zahraničí.

Přehled kapitol:

[Příprava na odjezd do zahraničí](#)

[Bezpečnost na cestách](#)

[Rizika v zahraničí](#)

Příprava na odjezd do zahraničí

Kde naleznete potřebné informace o zemi, kterou chcete navštívit včetně aktuálních nebezpečí a co udělat předtím než se vydáte na cesty? Na tyto otázky naleznete odpovědi v této kapitole.

OBECNÉ RADY

Než se vypravíte na cesty do zahraničí, pokuste se získat co nejvíce informací o podmínkách cestování do konkrétní země, tamních zvláštnostech, rizicích a zemi jako takové celkově. Jako velmi cenné informace se mohou později hodit takové, které vám napoví, zda v konkrétní zemi nehrozí občanské nepokoje, demonstrace nebo jiná narušení občanských práv. V takových případech se snažte vyhnout rizikovým lokalitám.

Než se vydáte na cesty:

- zkontrolujte své cestovní doklady, jejich platnost, popřípadě si vyhotovte jejich kopii,

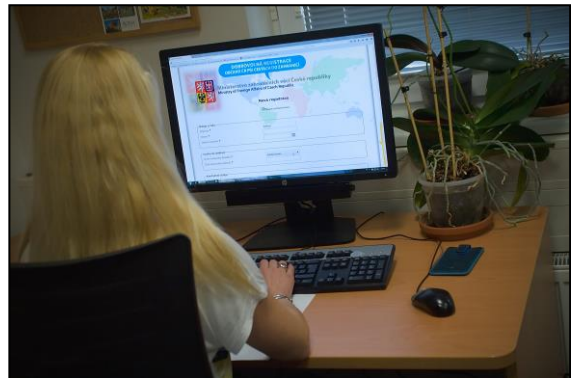
- zjistěte si, zda potřebujete do cílové i tranzitní země vízum,
- napište si kontakty na důležité organizace pro případ nouze (na nejbližší zastupitelský úřad ČR nebo jiné země EU, na asistenční službu pro případný odtah vašeho vozu, na vaši banku pro případ problémů s platební kartou, na příbuzné pro případ jiných osobních problémů),
- informujte se na doklady potřebné k řízení motorového vozidla a na platnost pojištění vašeho vozidla v navštívených zemích,
- k řízení motorového vozidla v zahraničí je obecně třeba český, případně mezinárodní řidičský průkaz, osvědčení o technickém průkazu vozidla, zelená karta a u zapůjčeného vozidla notářsky ověřený dopis o zapůjčení vozidla opatřený překladem,
- mějte dostatečný finanční obnos měny, kterou lze v dané lokalitě platit nebo té, kterou lze snadno směnit; výhodná je na cesty i platební karta, kterou lze použít k výběru peněz nebo přímo k platbám.

V rizikových oblastech cestujte vždy s věrohodnou cestovní kanceláří nebo ve skupině, která by měla čítat alespoň 3 osoby.

TIP: Informace o zemi, kterou chcete navštívit, o aktuálních nebezpečích (živelní pohromy, epidemie, nebezpečí teroristických útoků apod.) včetně varování a doporučení naleznete na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí www.mzv.cz v kapitole „Cestujeme“.

Před odjezdem je vhodné zaregistrovat se do systému DROZD (Dobrovolná registrace občanů ČR při cestách do zahraničí). Jedná se o projekt ministerstva zahraničních věcí, který umožňuje účinně organizovat pomoc českým občanům v nouzi (<http://drozd.mzv.cz/>). Vložené údaje slouží ministerstvu zahraničních věcí k poskytování rychlé pomoci občanům v nouzi a umožňují organizovat i pomoc v případě přírodních katastrof či sociálních nepokojů.

ZABEZPEČENÍ OBYDLÍ

Před samotným odjezdem:

- uložte cennosti ke známým, které dobře znáte nebo do pevně zabudovaného a ukrytého trezoru,
- velmi vhodná je pomoc někoho z rodiny nebo spolehlivého souseda, který bude ve vašem domě udržovat dojem přítomnosti (např. vybírání poštovní schránky, pohyb záclon, žaluzií, větrání, večer rozsvíceno, zapnutý televizor apod.),
- uzavřete a uzamkněte všechny okna a dveře (také dveře na terasu, do dvora a sklepní okénka),
- bezpečnost domu zvýšíte instalací různých mechanických nebo elektronických zábranných prostředků,
- neponechávejte klíče od obydlí „uschované“ v květináči, pod rohožkou apod.,

- věci ponechané v obydlí mějte řádně zadokumentované (fotografie, popis, doklady, záruční listy), fotografie či data poté řádně uschovejte.

OČKOVÁNÍ

Při plánovaném pobytu v exotických destinacích je třeba zdůraznit význam očkování jako prevenci infekčních chorob. Očkování při cestách do zahraničí provádějí specializovaná pracoviště - střediska očkování a cestovní medicíny. Při plánování cesty do zahraničí je nutno zahájit očkování včas, aby bylo možno dodržet potřebné odstupy mezi vakcínami.

POJIŠTĚNÍ

Zcela nezbytné je sjednání pojištění úhrady léčebných výloh pro pobyt v zahraničí. Bez pojištění nedoporučujeme vůbec vycestovat. Současně se informujte, se kterými státy má ČR sjednáno poskytování bezplatné zdravotní péče. Doporučuje se rovněž sjednání havarijního pojištění vozidla zahrnující asistenční služby, popř. pojištění ztráty zavazadel nebo škody, kterou způsobíte jinému.

Bezpečnost na cestách

Co hrozí na cestách a jak bezpečně cestovat autem nebo hromadnými dopravními prostředky? Na tyto otázky naleznete odpovědi v této kapitole.

CO HROZÍ NA CESTÁCH

Při individuální cestě autem hrozí především porucha a dopravní nehoda, odcizení vozidla nebo vloupání do něj, zranění nebo úmrtí při dopravní nehodě a také možnost pokuty při nedodržení místních předpisů. Při cestě hromadnými dopravními prostředky může dojít ke ztrátě nebo k odcizení zavazadel, problémům při stále přísnějších bezpečnostních prohlídkách, okradení ve veřejných dopravních prostředcích nebo při čekání na ně.

CESTOVÁNÍ AUTEM

Při cestě autem dodržujte zejména následující pokyny:

- jezděte opatrně, pravidelně odpočívejte a neriskujte dlouhé noční přesuny,
- dodržujte místní předpisy (ve většině zemí je policie na cizince přísná),
- parkujte jen na bezpečných a osvětlených místech,
- nenechávejte ve vozidle viditelně položené cenné věci (tašky, navigace, fotoaparáty),
- neriskujte jízdu pod vlivem alkoholu, i když je to v mnoha zemích povoleno.

Pro přivolání pomoci volejte v Evropě jednotné číslo tísňového volání **112**. V případě používání GPS navigace zaktualizujte před cestou databázi silničních map dané země.

CESTOVÁNÍ LETADLEM

Při cestě letadlem dodržujte zejména následující pokyny:

- dostavte se na letiště včas (cca 2 hod. předem) kvůli odbavovacím a bezpečnostním procedurám,
- informujte se vždy o konkrétních bezpečnostních požadavcích přepravce (max. hmotnost zavazadla, včetně příručního, přeprava nožů, tekutin v příručním zavazadle, používání elektroniky za letu apod.),
- při startu letadla věnujte pozornost instrukcím o bezpečnosti při letu, vždy dbejte pokynů posádky,
- v případě nouzového přistání zachovejte klid a neopouštějte své sedadlo, nebudete-li k tomu vyzváni,
- pokud hrozí nouzové přistání na hladinu moře, oblečte si předem plovací vestu, ale aktivujte ji až na pokyn posádky,
- v případě porušení trupu letadla a snížení tlaku vzduchu se automaticky spustí dýchací přístroje nad vaším sedadlem - nejdříve si nasadte svůj přístroj, pak pomáhejte ostatním okolo sedícím.

CESTOVÁNÍ AUTOBUSEM NEBO VLAKEM

Při cestě autobusem nebo vlakem dodržujte zejména následující pokyny:

- dbejte zejména na své osobní bezpečí z důvodu možného přepadení, okradení,
- vyberte si bezpečné místo (v blízkosti řidiče) a hlídejte svá zavazadla, popřípadě se zamkněte v kupé vlaku,
- cennosti a jízdenky mějte ukryté při těle na více místech,
- v případě okradení nebo přepadení co nejdříve kontaktujte pracovníka přepravní společnosti a vyžádejte si asistenci místní policie, včetně zápisu o události pro pojišťovnu.

Rizika v zahraničí

Jak předejít problémům v zahraničí, co dělat při zemětřesení nebo při výbuchu sopky a existuje nějaká spolehlivá předpověď blížícího se nebezpečí? Na tyto otázky naleznete odpovědi v této kapitole.

OBECNÉ RADY

Při pobytu v zahraničí dodržujte jistá bezpečnostní opatření a pokyny:

- vyhýbejte se nebezpečným místům ve městech (opuštěná místa, chudinské čtvrtě), na pobřeží (útesy), na horách (přecenění svých sil); pokud ale právě sem míříte, buďte adekvátně vybaveni a pokud možno nechoďte nikdy sami,
- respektujte místní zvyklosti (styl oblékání, náboženské a společenské tradice, místní svátky a posvátná místa), předejdete tak možným konfliktům,
- zjistěte si vše o možných rizicích v dané lokalitě (např. v horách

aktuální předpověď počasí, v zalesněných oblastech výskyt požárů, nebezpečných zvířat a rostlin, u moře dobu přílivu a odlivu, směr a rychlost mořských proudů, aktuální stav seismické aktivity v dané oblasti apod.).

Obecně lze doporučit, abyste se při každé mimořádné události, kterou nejste schopni zvládnout a překonat vlastními silami, obrátili o pomoc na nejbližší zastupitelský úřad ČR nebo jiné země EU. Zde vám pomohou např. vystavit náhradní doklady a zprostředkovat pomoc z ČR nebo transport do ČR.

JAK SE CHOVAT PŘI HROZBÁCH, KTERÉ V ČESKÉ REPUBLICE NEZNÁME

Sopečná činnost

Většina aktivních vulkánů je velkou turistickou atrakcí. Ve vyspělých zemích je pohyb turistů dobře organizován místními úřady. Přesto je vždy dobré vědět, jak se chovat v případě erupce.

Chcete-li se pohybovat v bezprostřední blízkosti sopky, je třeba si zjistit, o jaký typ vulkánu se jedná. Vzhledem k vysoké teplotě magmatu je nutná dostatečná vzdálenost k pozorování a respektování uzavřených oblastí. Při výronu

lávy hrozí totiž i další nebezpečí - lesní požáry, záplavy (tající sníh nebo led), sesuvy a kamenné laviny. V případě turistiky v sopečné oblasti je třeba maximální opatrnost při pohybu na lávových polích. Povrch je velmi členitý a často nestabilní, hrozí zranění a pády do trhlin. V případech záchvěvů země se okamžitě snažte dostat co nejdále od vrcholu sopky.

Zemětřesení

Toto nebezpečí ve své ničivé podobě hrozí v mnoha turisticky oblíbených oblastech (např. východní Středomoří, západní pobřeží obou Amerik, horské oblasti Turecka, Íránu, Pákistánu, středoasijských republik, Indie a Číny, ostrovy jihovýchodní Asie, Japonsko).

Hlavním vodítkem pro vaši ostražitost by měla být existence ničivého zemětřesení v minulosti. Pokud se zde již dříve vyskytlo, je na místě zvýšená opatrnost při pobytu v budovách.

Zjistěte si, jaká bezpečnostní opatření má váš hotel, kde jsou evakuační trasy, únikové východy, shromaždiště nebo kryty apod. V případě záchvěvů země nebo budov se pokuste okamžitě dostat na volné prostranství. Pokud je otřes tak silný, že již dochází k narušení stěn a stropů budov, ukryjte se v nižších podlažích, popř. ve výklencích stěn, u sloupů nebo mezi dveřmi. Vždy si chraňte především hlavu a dýchací cesty (velké množství prachu). Pokud se ocitnete v závalu, nepanikařte a dejte o sobě vědět. Ozvěte se mobilním telefonem nebo vydávejte hluk (tlučením do trubek topení, pískání, křik).

Tsunami

Pojem tsunami znamená mohutnou přílivovou vlnu, obvykle vyvolanou podmořským zemětřesením, podmořským sesuvem nebo výbuchem podmořské sopky.

Bezprostřední nebezpečí hrozí zejména na pobřeží otevřených moří a oceánů v seizmicky aktivních oblastech. Tsunami může zasáhnout i vzdálená pobřeží na opačné straně moře nebo oceánu. Zde je však dostatek času na varování a evakuaci. Nejohroženější jsou nížinné oblasti (korálové atoly, ústí řek) a přímořská sídla a rekreační oblasti. Na volném oceánu může vlna dosahovat jen výšky několika centimetrů. Výška vlny se zvyšuje až u pobřeží vlivem charakteru zvedajícího se mořského dna a lze ji stěží odhadnout předem. Může to být několik decimetrů, ale i přes 20 metrů. Během jedné události mohou přijít i následné vlny (slabší nebo i silnější).

Při akutní hrozbě tsunami (spuštění pobřežního varovného systému) je nutné co nejdříve najít vyvýšené místo nebo vyšší patro pevné budovy, nejlépe alespoň několik set metrů od pobřeží. Vlna může zasáhnout i oblast vzdálenou několik kilometrů od moře. Kromě utonutí představuje velké nebezpečí i zranění předměty, které vlna unáší a zpětný návrat vlny do moře.

ZAJÍMAVOST: *Z historie jsou známy případy, kdy se zvířata chovala podivně ještě v době, kdy se nic nedělo (např. před výbuchem sopky, zemětřesením nebo jiným nebezpečím byla neklidná, agresivní, doslova prchala z okolí zdroje nebezpečí nebo naopak nechtěla místo opustit). Zvířata totiž vycítí nebezpečí mnohem dříve než člověk. Je tedy dobré všimnout si i jejich chování, které vám poměrně spolehlivě řekne, že se něco děje.*

Exotická zvířata

Při pobytu v exotických zemích je možným rizikem také střet s nebezpečnými zvířaty nebo hmyzem. Takovým setkáním se snažte včas vyhnout a nevyhledávat kontakt se zvířetem, které by vás mohlo jakýmkoliv způsobem zranit nebo dokonce usmrtit. V případě kousnutí jedovatým plazem nebo hmyzem okamžitě vyhledejte lékařské ošetření.

DALŠÍ MOŽNÁ RIZIKA NA CESTÁCH V ZAHRANIČÍ

Jste-li přepadeni, chovejte se klidně, a pokud nemáte šanci se ubránit, raději odevzdejte vše požadované - váš život je cennější. Samozřejmostí je, abyste své cennosti a finanční prostředky zbytečně nikde neukazovali a co nejlépe si je ukryli. Můžete tak minimalizovat kapesní krádeže či vytržení věcí z rukou. V případě přepadení nebo okradení se obraťte na místní policii a zkuste si zapamatovat co nejvíce podrobností o pachatelích a jejich vozidle.

V případě teroristického útoku se snažte ukryt na bezpečné místo, kde budete kryti před případným zraněním. Pokud vás teroristé vezmou jako rukojmí, dbejte jejich pokynů, vyjděte jim vstříc a nesnažte se o nepromyšlený útek. Takové jednání by mohlo mít fatální důsledky.